

Plán výchovy a péče

Dětská skupina MARTÁNCI

Péče o děti přibližně od 2 let do zahájení povinné školní docházky

Údaj	Vymezení
Poskytovatel	BEATI LIBERI z.s.
Místo poskytování	tř. Budovatelů 2923/166, Most
Dětská skupina	MARTÁNCI
Věkové vymezení	děti od 2 let do zahájení povinné školní docházky
Účinnost dokumentu	1. 9. 2026
Revize	nejméně jednou ročně a při podstatné změně podmínek nebo potřeb dětí

Každé dítě je jedinečná planetka

1 Účel a pojetí plánu

Tento plán stanoví cíle, zásady, obsah, metody a podmínky výchovy a péče v dětské skupině MARTÁNCI. Zahrnuje také systematickou předškolní přípravu odpovídající věku a individuálním možnostem dětí. Je závazným rámcem pro pečující osoby; konkrétní nabídka činností se průběžně přizpůsobuje složení skupiny, potřebám jednotlivých dětí, délce docházky a jejich zdravotnímu a psychickému stavu.

Plán vychází ze zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, v platném znění, z prováděcích právních předpisů a ze standardů kvality péče. Předškolní příprava v dětské skupině nenahrazuje předškolní vzdělávání v mateřské škole ani plnění povinného předškolního vzdělávání.

Dítě není posuzováno podle jednotného výkonu. Cílem je jeho všestranný rozvoj, bezpečí, samostatnost, radost z poznávání a plynulý přechod do mateřské a následně základní školy.

2 Základní zásady

- respekt k důstojnosti, osobnosti, tempu, možnostem a potřebám každého dítěte;
- bezpečné, laskavé a předvídatelné prostředí s jasnými a srozumitelnými pravidly;
- individuální přístup bez srovnávání dětí a bez nepřiměřeného výkonového tlaku;
- učení prostřednictvím hry, pohybu, prožitku, objevování, rozhovoru a praktických situací;
- vyvážené střídání spontánních a nabízených činností, soustředění, pohybu, pobytu venku a odpočinku;
- partnerská spolupráce s rodiči a návaznost postupů při podpoře dítěte;
- rovný přístup, respekt ke kulturnímu a jazykovému prostředí dítěte a podpora začlenění;
- ochrana zdraví, důstojnosti a soukromí dítěte a prevence rizikového chování.

3 Hlavní cíle výchovy a péče

Oblast	Cíl podpory dítěte
Bezpečí a vztahy	Dítě se cítí ve skupině přijímané, navazuje důvěru, rozvíjí vztahy s dětmi a učí se řešit běžné situace s podporou dospělého.
Tělesný rozvoj a zdraví	Rozvíjí hrubou i jemnou motoriku, koordinaci, obratnost, tělesné schéma a zdravé pohybové, hygienické a stravovací návyky.
Komunikace a jazyk	Rozumí sdělení, vyjadřuje potřeby, myšlenky a zážitky, naslouchá, rozšiřuje slovní zásobu a pečuje o srozumitelnost řeči podle svých možností.
Poznávání a myšlení	Pozoruje, porovnává, třídí, hledá souvislosti, řeší jednoduché problémy, soustředí se a rozvíjí paměť a představivost.
Emoce a sociální dovednosti	Poznává a pojmenovává emoce, přijímá pomoc se zklidněním, učí se spolupracovat, střídat, domlouvat a respektovat pravidla.
Samostatnost	Postupně zvládá sebeobsluhu, volbu činnosti, dokončení přiměřeného úkolu, péči o své věci a odpovědnost za jednoduchou povinnost.
Tvořivost a kultura	Vyjadřuje se výtvarně, hudebně, pohybově a dramaticky, experimentuje s materiály a seznamuje se s tradicemi a kulturním prostředím.
Vztah k přírodě a okolí	Poznává přírodu, místo, kde žije, povolání, dopravu a běžné dění; učí se ohleduplnosti a péči o prostředí.

4 Vývojově přiměřený přístup

Věkové období	Těžiště podpory
2 až 3 roky	Bezpečný vztah, adaptace, rozvoj řeči a pohybu, smyslové poznávání, napodobivá hra, první pravidla, spolupráce při hygieně, jídle a oblékání.
3 až 4 roky	Rozvoj samostatnosti, krátké společné činnosti, jednoduchá námětová hra, rozlišování barev, tvarů a množství, vyprávění podle zážitku a učení soužití ve skupině.
4 až 5 let	Delší soustředění, práce podle jednoduchého zadání, grafomotorika, sluchové a zrakové rozlišování, početní představy, spolupráce a poznávání vlastních emocí.
5 let až nástup do školy	Cílená podpora školní zralosti a připravenosti, samostatnost, vytrvalost, pracovní návyky, jazykové a předmatematické dovednosti, orientace a sociální připravenost.

Věkové hranice jsou orientační. Nabídka vychází z reálné vývojové úrovně dítěte. Obtížnost se upravuje tak, aby dítě zažívalo úspěch a současně dostávalo přiměřenou další výzvu.

5 Organizace dne

Denní režim je pravidelný a pružný. Přesné časy stanoví provozní řád a organizace skupiny. Individuální potřeba hygieny, jídla, pití, pohybu, zklidnění a spánku má přednost před dokončením plánované činnosti.

Část dne	Obsah
Příchod a volná hra	Individuální přijetí dítěte, předání důležitých informací, spontánní hra a dokončení adaptace po příchodu.
Ranní setkání	Krátký společný rituál, orientace v tématu a dni, rozhovor, píseň, říkanka nebo pohyb.
Dopolední vzdělávací nabídka	Hra v centrech, smyslová, tvořivá, pohybová a poznávací činnost; pro starší děti cílený blok předškolní přípravy.
Svačina a hygiena	Podpora samostatnosti, stolovacích a hygienických návyků.
Pobyt venku	Každodenně podle počasí, zdravotního stavu, kvality ovzduší a bezpečnostních podmínek; přirozený pohyb a poznávání okolí.
Oběd a odpočinek	Klidné stolování, hygiena, spánek nebo klidová činnost podle individuální potřeby. Dítě není nuceno spát.
Odpolední činnosti a odchod	Volná hra, klidnější nabídka, individuální dokončení činnosti, pobyt venku dle podmínek a předání informací rodiči.

6 Obsah a metody výchovné činnosti

Pohyb a zdraví. Přirozený pohyb, překážkové dráhy, míčové hry, rytmická a zdravotně zaměřená cvičení, relaxace, správné držení těla, bezpečnost a zdravé návyky.

Jazyk a komunikace. Rozhovory, vyprávění, popis obrázků, pohádky, říkadla, rytmizace, sluchové hry, práce s knihou, dramatizace a citlivá podpora správného řečového vzoru.

Poznávání. Pozorování, pokusy, třídění, přiřazování, porovnávání, skládání, konstruktivní hry, hádanky, řešení problémových situací a přímá zkušenost.

Smyslové a manipulační činnosti. Bezpečná práce s vodou, pískem, přírodninami, modelovací hmotou a strukturovanými materiály pod dohledem a s ohledem na věk, alergie a riziko požití.

Tvořivost. Kresba, malba, grafické techniky, modelování, stříhání s dohledem, lepení, hudba, tanec, dramatická hra a práce s různými materiály.

Sociální a emoční učení. Komunitní kruh, spolupráce ve dvojici a malé skupině, pojmenování emocí, domlouvání, řešení konfliktu, respekt k odlišnosti a prosociální jednání.

Praktický život. Sebeobsluha, stolování, oblékání, hygiena, péče o pomůcky a prostředí, jednoduché pracovní úkoly a odpovědnost za jejich dokončení.

Příroda a společnost. Roční období, živá a neživá příroda, rodina, obec, doprava, bezpečnost, povolání, tradice, kultura a odpovědné chování k prostředí.

7 Předškolní příprava

Předškolní příprava probíhá přirozeně během celého dne a u starších dětí také v krátkých cílených blocích, zpravidla individuálně nebo v malé skupině. Délka a obtížnost odpovídá věku, schopnosti soustředění a aktuálnímu rozpoložení dítěte. Pracovní list je pouze jednou z možných pomůcek; těžištěm zůstává hra, manipulace, pohyb, rozhovor a praktická zkušenost.

Oblast připravenosti	Příklady podpory
Tělesná a motorická	stabilita a koordinace, orientace na těle, uvolnění ruky, správný úchop, manipulace, stříhání, skládání a sebeobsluha
Grafomotorická	velké pohyby paží, kresba na svislé i vodorovné ploše, čáry, kruhy, vlny, smyčky, vedení stopy, kresba postavy a nápodoba tvaru
Zrakové vnímání	barvy a tvary, figura a pozadí, shody a rozdíly, skládání částí, zraková paměť, řazení a orientace na ploše
Sluchové vnímání	rozlišování zvuků, rytmus, rýmy, první a poslední hláska podle možností dítěte, sluchová paměť a porozumění instrukci
Řeč a komunikace	slovní zásoba, gramaticky přiměřené vyjadřování, vyprávění podle obrázku a zážitku, naslouchání, otázky, dialog a řečový vzor
Předmatické představy	třídění, párování, více a méně, stejně, velikost, pořadí, počet v malém oboru, tvary, prostorové a časové pojmy
Pozornost a pracovní návyky	zahájení a dokončení přiměřeného úkolu, práce podle pokynu, kontrola, vytrvalost, samostatná volba pomůcky a úklid
Sociální a emoční zralost	odloučení, komunikace potřeby, spolupráce, respekt pravidla, čekání, zvládání neúspěchu, žádost o pomoc a bezpečné řešení konfliktu
Orientace a všeobecný přehled	jméno a příjmení, rodina, bydliště přiměřeně věku, denní režim, roční období, bezpečnost, příroda a běžné společenské situace

8 Zásady práce s předškoláky

- činnosti jsou krátké, pestré a střídají práci u stolu s pohybem a manipulací;
- zadání je srozumitelné, rozdělené do kroků a podle potřeby doplněné názornou ukázkou;
- pečující osoba sleduje postup dítěte, oceňuje úsilí a poskytuje přiměřenou nápovědu;
- chyba je běžnou součástí učení a není důvodem ke zahanbení;
- obtížnost se individualizuje a dítě může úkol plnit jiným způsobem nebo v jiném čase;
- výsledky jsou využívány pro další plánování a komunikaci s rodiči, nikoli pro veřejné porovnávání dětí;
- při trvajících obtížích je rodičům citlivě doporučena konzultace s pediatrem, pedagogicko psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem, logopedem nebo jiným odborníkem.

9 Adaptace dítěte

Adaptace je individuální proces plánovaný s rodiči. Před nástupem jsou zjištěny zvyklosti dítěte, jeho způsob komunikace a zklidnění, zdravotní omezení, stravovací a spánkové potřeby, oblíbené činnosti a dosavadní zkušenost s kolektivem. Pobyt lze podle dohody zahájit v kratším rozsahu a postupně prodlužovat.

- dítě má srozumitelný uvítací rituál a pokud možno stabilní pečující osobu;
- pečující osoba sleduje míru stresu, zapojení do hry, přijímání útěchy, jídla, pití a odpočinku;
- rodiče jsou průběžně informováni a při obtížích se postup společně upraví;
- průběh adaptace je zaznamenáván podle pravidel poskytovatele.

Podrobný postup stanoví samostatný adaptační plán dětské skupiny MARTÁNCI.

10 Děti se specifickými potřebami

Poskytovatel s rodiči vyhodnotí podmínky bezpečného zajištění potřeb dítěte s ohledem na prostředí, personální možnosti, složení skupiny a doporučení odborníků. Podpora může zahrnovat úpravu režimu, prostoru, komunikace, pomůcek, stravování, odpočinku, míry dopomoci, délky činnosti a očekávaného výstupu.

Dohodnuté postupy se zaznamenávají v dokumentaci dítěte a sdílejí se pouze v nezbytném rozsahu. Pečující osoby diagnózu nestanovují. Spolupracují s rodinou a podle potřeby doporučují návaznou odbornou pomoc.

11 Sledování vývoje a školní připravenosti

Vývoj dítěte je sledován průběžně přirozeným pozorováním při hře, sebeobsluze, společné i individuální činnosti. Záznam zachycuje silné stránky, zájmy, potřeby, pokroky, účinnou podporu a významné změny. U předškoláků se cíleně sledují oblasti školní připravenosti uvedené v tomto plánu.

Četnost	Způsob využití
průběžně	stručné konkrétní záznamy důležité pro každodenní podporu a plánování
zpravidla nejméně dvakrát ročně	souhrnné individuální zhodnocení vývoje dítěte a návazných cílů podpory
před nástupem do školy nebo při významné změně	cílené zhodnocení připravenosti, rozhovor s rodiči a případné doporučení odborné konzultace

Záznamy neslouží k diagnostikování ani k porovnávání dětí. Jsou důvěrné a přístupné pouze oprávněným osobám.

12 Spolupráce s rodiči

- při předání se sdílejí podstatné informace o zdravotním stavu, náladě, jídle, odpočinku, činnostech a mimořádných událostech;
- rozsáhlejší a citlivá témata se projednávají individuálně mimo doslech ostatních;
- rodiče dostávají srozumitelné informace o silných stránkách dítěte, pokrocích a vhodných dalších krocích;
- před nástupem do školy se s rodiči projedná školní připravenost dítěte a možnosti návazné podpory;
- pečující osoby sdělují konkrétní pozorování, nikoli nepodložené závěry nebo diagnózy.

13 Bezpečí ochrana zdraví a důstojnosti

- Před každou aktivitou pečující osoba vyhodnotí přiměřená rizika, zajistí dohled a zvolí věkově vhodné pomůcky.
- Děti jsou vedeny k ochraně vlastního těla, respektu k hranicím druhých, bezpečnému pohybu a vyhledání dospělého při nejistotě.
- Dítě není ponižováno, zstrašováno ani trestáno odpíráním základních potřeb. Fyzický kontakt slouží k péči, ochraně a podpoře a respektuje projevy dítěte.
- Podezření na ohrožení dítěte se řeší podle krizového plánu a právních povinností poskytovatele.
- Úrazy, mimořádné události, onemocnění a podávání léků se řeší podle vnitřních pravidel a související dokumentace.

14 Roční tematický rámec

Témata jsou rámcem pro měsíční a týdenní plánování a mohou se upravovat podle situace, počasí, složení skupiny a zájmu dětí. V každém tématu se přiměřeně propojuje pohyb, komunikace, poznávání, tvořivost, sociální učení, sebeobsluha a předškolní příprava.

Měsíc	Téma	Příklady obsahu
Leden	Zima a zdraví	počasí, oblečení, tělo, zdravé návyky, zimní sporty a bezpečí
Únor	Já a moje tělo	smysly, emoce, lidské tělo, sebeobsluha, zdraví a vztahy
Březen	Příroda se probouzí	jaro, rostliny, mláďata, změny v přírodě, pozorování a pokusy
Duben	Jaro a tradice	Velikonoce, rodinné a regionální tradice, barvy, tvary a tvoření
Květen	Rodina a domov	rodinné vztahy, místo kde žiji, pomoc, bezpečí a spolupráce
Červen	Voda slunce a doprava	letní počasí, ochrana zdraví, voda, dopravní prostředky a pravidla
Červenec	Cestujeme a poznáváme	výlety, město a příroda, svět kolem nás, odlišnosti a zážitky
Srpen	Zvířata a příroda	domácí a volně žijící zvířata, prostředí, péče a odpovědnost
Září	Já a moje skupina	adaptace, kamarádi, pravidla, denní režim, emoce a spolupráce
Říjen	Barevný podzim	plody, listy, barvy, tvary, množství, změny počasí a smyslové hry
Listopad	Co lidé dělají	povolání, nástroje, technika, materiály, námětová hra a praktické činnosti
Prosinec	Adventní čas	tradice, hudba, příběhy, časová posloupnost, sdílení a pomoc druhým

15 Krátkodobé plánování a vyhodnocování

Pečující osoby vytvářejí měsíční nebo týdenní nabídku činností. Plán uvádí záměr, konkrétní činnosti, pomůcky, věkové nebo individuální varianty, případná rizika a způsob jednoduchého vyhodnocení. Pro předškoláky stanoví také přiměřený individuální nebo skupinový cíl.

Otázka pro vyhodnocení	Další postup
Co děti zaujalo a co se jim dařilo?	navázat na zájem a upevnit využitelné dovednosti
Co bylo příliš snadné, obtížné nebo zatěžující?	upravit čas, prostředí, zadání, skupinu, pomůcku nebo míru dopomoci
Které dítě potřebuje individuální podporu?	stanovit konkrétní malý krok a projednat návaznost v týmu nebo s rodiči
Co zopakujeme, rozšíříme nebo vynecháme?	promítnout zjištění do dalšího plánu

16 Odpovědnost a revize

Za seznámení pracovníků s plánem, jeho dostupnost a pravidelnou revizi odpovídá vedení poskytovatele. Pečující osoby odpovídají za jeho naplňování, přiměřené krátkodobé plánování, individuální podporu a předávání podnětů k úpravám. Plán se vyhodnocuje nejméně jednou ročně a dále při změně věkového složení, provozu, právních požadavků nebo potřeb dětí.

17 Závěrečná ustanovení

Tento plán se vztahuje na dětskou skupinu MARTÁNCI. Rozdíly ve věku, docházce, vývojové úrovni a individuálních potřebách dětí se promítají do organizace dne, nabídky činností, předškolní přípravy, míry dopomoci, hodnocení a způsobu zajištění bezpečí.

Schválil	Datum a podpis
Marika Glaser, za BEATI LIBERI z.s.	V Mostě dne 1. 9. 2026